

«Sa spera cosa mia est chi torrens a sa beridadi e chi sa stòria nostra siat studiada a su paris de is àteras civiltadis»

Ritorno a Sulki, unu contu de s'ìsula nostra

Sa stòria sarda no est cussa contada in is liburus de scola e nimancu a comentis s'ant imparau in insimantis.

Cièlia Martuzzu est un'imprendidora de Igrèsias cun sa passioni manna po sa stòria e po s'archeologia de sa Sardigna. De su 2017 s'est posta in conca de fai conosci a is pìpius sa stòria sarda, cussa vera, aici chi potzant pigai cuscintzia de s'identidadi intzoru e si intendant mèris de custa isula de Sardigna. De una bella birei a un'impignu mannu: de su 2017 a su 2020, tres liburus "*Un salto nella Civiltà Nuragica*", imprentau de sei e chi at benndiu prus de 1.000 copias, "*Un volo nel passato*" e "*Ritorno a Sulki*" imprentaus de Condaghes. In s'adòbiu po custa intervista eus connotu una fèmina appassionada de sa stòria, de s'ìsula sarda, ma prus che totu de sa batalla chi is sardus tant a depi fai.

Cièlia a comentis nascint custus liburus?

Seu una fèmina innamorada manca de sa terra mia, ma prus che totu de sa stòria de sa Sardigna e de totu cussu chi est sardu. Già a pìcioca mi praxiant is testimontiazas de custu passau mannu e gloriosu chi agataus in ònnia logu nos si furrius, e aici giài de intzandus apu inghitzau a bisitai is giassus archeològicos, a bisitai is bibliotecas in circa de liburus chi essint acuntentau cussu fàmini mannu chi te-

nia de scoberru e de cumprèndi cussu chi chini est passau inno nos at lassau. In su matessi tempus non podia bariari su chi calincunu stòricu aiat nau...

Cièlia Martuzzu - Ritorno a Sulki.

Ita aiat nau?

Ca fiasu unu pòpulu minoru, de pagu, sèmpiri sutamitù e pagu bopagnu a fraigai economias, adòbius cun is àterus pòpulus.

Custu dd'at fata arrinegu?

Sissi, meda. Aici apu inghitzau

a studiai diaderus sa stòria nostra. Non bastaiat prus a sci calincuna cosa. Non fiat prus una crosidadi, mancai de cussas mannas. Deu bopagnu de prus! A foras is publicatzionis commertzialis, de intzandus sceti liburus scientificus, de cussus prelus de fueddus difficultis. Ma nei apu incriubau sa conca e apu sighiu.

E ita at scobertu?

A pustis de sa letura de dexina e dexina de autoris potzu nai ca sa stòria sarda no est cussa contada in is liburus de scola e nimancu a comentis m'ant imparau is insimantis, obrigaus a sighi is programmas ministerialis. A printzipiu mi seu inchieta cun is stòricus, chi non teniant in perunu cunsideru su valori e s'importu de is sardus in is sèculus.

Cundennaus chene apellu?

No. A pustis apu cumprèndiu ca fiasa a cincuantu annus fait, is archeologus aiant studiau sceti una parti, e pìtica puru, de su patrimoniu sardu. E mancai s'archeologia ammostit ca is Sardus Antigus fiant adderetur "*protagonistas de su mari Mediterraneu*", issus, a s'impressi de is àterus pòpulus de sa matessi edadi, ancora non sunt arremonaus in is liburus de stòria.

Un'ingiustizia manna...

Est craru. Si nd'ant pigau sa lingua e sa stòria nostra, po ndi scannu

cellai s'identidadi. Ma non fait a sighi a abarrai citius.

E ita s'iat a podi fai?

Non tocat a perdi tempus. A is pìpius e a is giòvunu, chi sunt su be-

Cièlia Martuzzu.

midori, depeus ammostai s'identidadi intzoru, depint cumprèndi a chini sunt po biri mellus su presenti e s'aprontai po su tempus benmidori.

Foste ita est fadendi?

Gràtzias a sa crosidadi de filla

mia, de tempus seu impignada po torrai a is sardus sa stòria intzoru.

S'riu contus, "*Racconti Fantastici*" ambientaus in sa Sardigna Antiga e chi sunt pràxius a sa genti, meda a is insimantis de is scolas primàrias e medias. Is contus sunt imbentaus ma s'acostant meda a su tempus stòricu contau, intra is fueddus chi spiegan de geografia, de economia, de soziedadadi... aici chi su letori brintit in sa stòria. Po fragai custus mundus pigu informus de is studiosus, ma furriu totu a manera simpli, poita non sunt liburus de stòria, ma tenint fundamentu in s'archeologia e in cussu chi stòricus e archeologus ant scrittu.

Cali est s'abetu?

S'abetu, sa spera cosa mia est chi una die torrens a sa beridadi e chi sa stòria de is Sardus Antigus siat studiada a su paris de is àteras civiltadis.

De "Ritorno a Sulki" fiasu de acòrdiu a non ndi fueddai a manerareta, lassaus su gosu a su letori de scoberru de ita fueddad. Sceti dius fueddus tengu su premissu de si nai. Shar e Mere, fradi e sorri, lassant sa Terra de Canaan po nexi de is Assirus e lompiant in s'ìsula de s'ìsula a izentru de is Grandus Acus, nodia Sulki... est una torrada a domu poita una borta...